

**Normy dotyczące ochrony
dzieci i młodzieży
w pracy duszpasterskiej
i wychowawczej
W
Diecezji Siedleckiej**

Siedlce 2018

Normy z uzupełnieniami przygotowano na podstawie dokumentu obowiązującego w Diecezji Warszawsko-Praskiej.

Do użytku wewnętrznego

Wydawnictwo Diecezji Siedleckiej UNITAS

ul. Szkolna 22, 08-110 Siedlce

tel. 500 106 002

www.wydawnictwo-unitas.pl

Preambuła

1. Stosowanie *Norm dotyczących ochrony dzieci i młodzieży w pracy duszpasterskiej i wychowawczej w Diecezji Siedleckiej* (dalej: *Normy*) ma na celu ochronę dobra każdego małoletniego. Ich realizacja ma wspierać zdrowe doświadczenia wychowawcze oraz umacniać pozytywne i przejrzyste procesy sprzyjające integralnemu rozwojowi małoletniego.

2. Opieka nad dziećmi i młodzieżą jest rozumiana jako troska o poszanowanie ich godności, dobra duchowego, psychicznego i fizycznego.

3. *Normy* obowiązują każdego duchownego, alumna, wychowawcę, nauczyciela, trenera, animatora, wolontariusza, praktykanta i stażystę zatrudnionego na różnych stanowiskach i o różnym zakresie odpowiedzialności w pracy duszpasterskiej i wychowawczej nad małoletnimi w Diecezji Siedleckiej.

4. Normy określają zasady ochrony dzieci i młodzieży w praktyce duszpasterskiej i wychowawczej w Diecezji Siedleckiej na podstawie zasad określonych w Liście Apostolskim pap. Jana Pawła II *Sacramentorum sanctitatis tutela* z 2001 r., Normach Kongregacji Nauki Wiary *de delictis Congregationi pro Doctrina Fidei reservatis seu Normae de delictis contra fidem necnon de gravioribus delictis* z 2010, Wytycznych Konferencji Episkopatu Polski wraz z aneksami z 2014 r. i nowelizacją z 2017 r.

Rozdział I

Prawa dzieci i młodzieży

5. Każdy małoletni ma prawo do:
 - 5.1. poszanowania swej godności,
 - 5.2. zaspokojenia potrzeb fizycznych i emocjonalnych,
 - 5.3. swobody wypowiedzi,
 - 5.4. przynależności do rodziny lub grupy rówieśniczej,
 - 5.5. rozwijania kontaktów i relacji społecznych,
 - 5.6. otrzymywania wsparcia w kształtowaniu swego rozwoju,
 - 5.7. budowania i utwierdzania własnej tożsamości,
 - 5.8. zgłaszania własnych problemów osobom pełnoletnim zobowiązanym do poważnego ich rozpatrzenia,
 - 5.9. bezpieczeństwa i miłości,
 - 5.10. ochrony przed wszelkimi formami dyskryminacji,
 - 5.11. poznania własnych praw i obowiązków,

6. Powyższe prawa są niezbywalne a ich realizacja może podlegać jedynie ograniczeniu na podstawie normy prawnej lub wydanych orzeczeń władzy sądowniczej zarówno tych wykonalnych jak i tych prawomocnych, mających na celu ochronę praw osoby ludzkiej, jej życia, zdrowia i moralności.

Rozdział II

Normy ogólne pracy duszpasterskiej

7. W pracy duszpasterskiej należy otaczać troską każdego człowieka, a zwłaszcza tego, który oczekuje wsparcia i umocnienia w wierze. Każdy duchowny powinien przez świadectwo swego życia zgodnego z prawem Bożym wypełniać posłannictwo głoszenia Ewangelii.

8. Każda osoba ludzka powinna być zawsze traktowana z poszanowaniem jej godności, którą obdarzył ją Bóg. Godność ta wyraża się w szacunku i trosce o zachowanie jej integralności psychicznej i fizycznej.

9. Normy prawa kanonicznego chronią dobro każdej osoby ludzkiej przed wykorzystaniem o charakterze fizycznym lub psychicznym, a zwłaszcza seksualnym. W przypadku przestępstwa przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu, popełnionego przez duchownego z osobą poniżej osiemnastego roku życia, z małoletnim zrównana jest osoba niezdolna do posługiwania się rozumem.

10. Każdy duchowny jest odpowiedzialny za sposób, w jaki pełni misję mu powierzoną, za intensywność i głębię jej przeżywania oraz rzeczywiste motywacje. Szczególnym znamieniem tej odpowiedzialności jest właściwe zrozumienie i przestrzeganie zasad celibatu kapłańskiego zgodnie z nauką Kościoła łacińskiego.

Rozdział III

Normy szczegółowe pracy duszpasterskiej z dziećmi i młodzieżą

11. Bezwarunkowo zabrania się stosowania kar cielesnych wobec dzieci i młodzieży.

12. Zabrania się faworyzowania poszczególnych osób przez słowa lub gesty, ponieważ każdy małoletni ma prawo do jednakowego i troskliwego traktowania.

13. Zachowania krzywdzące, niezależnie od źródła ich pochodzenia, nie mogą być przez nikogo tolerowane.

14. Miejscem właściwym przyjmowania spowiedzi jest kościół lub kaplica. Konfesjonał powinien zostać zaopatrzony w kratę między penitentem i spowiednikiem, aby wierni mogli z niego swobodnie korzystać, gdy tego pragną. Spowiedzi nie należy przyjmować poza konfesjonałem, z wyjątkiem uzasadnionej przyczyny. Miejscem właściwym do prowadzenia

kierownictwa duchowego pozasakramentalnego jest kancelaria parafialna lub inne stosowne do tego miejsce. Duchowny nie powinien również przyjmować indywidualnie w sposób odizolowany małoletniego w swoim prywatnym mieszkaniu. Jeżeli nawet dobro małoletniego wymagałoby odbycia indywidualnego spotkania z duchownym, to wówczas nie powinno ono odbywać się w warunkach odizolowanych. Duchowny uczestniczący w tym spotkaniu powinien zatroszczyć się o jego transparentność (np.: przeszkłone drzwi pomieszczenia lub obecność innych osób w bezpośrednim pobliżu uczestników spotkania itd.). Duchowny nie powinien indywidualnych spotkań z małoletnim w nieroztropny sposób mnożyć, ani tym bardziej ich przedłużać, a zarówno pora odbywania tych spotkań, jak i ich liczba mają służyć dobru małoletniego. Duchowny nie powinien również bez racjonalnego uzasadnienia przewozić małoletnich własnymi prywatnymi środkami transportu; nie dotyczy to małoletnich członków rodziny duchownego.

15. Duchowny, udając się na swój prywatny urlop wypoczynkowy rozumiany *sensu stricto*, w którym uczestniczyliby małoletni, zobowiązany jest do pisemnego zgłoszenia tego Kanclerzowi Kurii Siedleckiej na 30 dni przed rozpoczęciem urlopu. Zgłoszenie powinno zawierać: termin rozpoczęcia i zakończenia urlopu, miejsce przebywania oraz powody, dla których w urlopie wypoczynkowym duchownego uczestniczyliby małoletni; nie dotyczy to małoletnich członków rodziny duchownego.

16. Do zgłoszenia należy dołączyć pisemną zgodę na wyjazd małoletniego, wyrażoną przez jego rodziców lub prawnych opiekunów; nie dotyczy to małoletnich członków rodziny duchownego.

17. Małoletniemu przysługuje prawo do prywatności, które w sposób szczególny powinno być respektowane w przebieralniach, pływalniach, łazienkach i toaletach. W wyżej wymienionych miejscach nikt nie może ingerować w prywatność małoletniego,

wykonywać mu zdjęć lub nakręcać filmów. Ponadto należy dołożyć starań, aby sami małoletni nie wykonywali sobie wzajemnie zdjęć lub nie nakręcali filmów w wyżej wymienionych miejscach.

18. Opiekun, sprawujący opiekę nad małoletnim, powinien używać środków, języka i metod adekwatnych do jego wieku; dotyczy to również przekazu multimedialnego (np. komunikacji odbywanej za pomocą telefonu komórkowego czy komunikatorów) Niedopuszczalne jest korzystanie z materiałów o charakterze przemocowym lub niemoralnym.

19. Zabrania się werbalnego naruszania godności małoletniego, w tym zwłaszcza poprzez używanie w jego obecności języka o charakterze erotycznym. W przypadku konieczności podjęcia rozmowy na tematy związane z płciowością, należy zachować daleko idącą ostrożność i delikatność. Duchowny powinien również rozważyć, czy w konkretnym przypadku nie byłoby wskazane odbycie z małoletnim konsultacji u specjalisty. Zabrania się rozpijania małoletniego, dostarczając mu napoju

alkoholowego, ułatwiając lub nakłaniając do jego spożywania. Zabrania się również zachęcania małoletniego do korzystania z nikotyny, używania środków odurzających (w tym również narkotyków) lub tolerowania ich użycia.

20. Zabrania się pozostawiania pod wpływem alkoholu lub środków odurzających duchownemu lub innej osobie sprawującej opiekę nad małoletnim lub pozostającej z małoletnim w kontakcie.

21. Nietykalność cielesna małoletniego jest nienaruszalna. Zabronione są wszelkiego rodzaju zachowania, które w naszej kulturze uważane są za związane z przekroczeniem granic intymności małoletniego. Najcięższymi przestępstwami wykorzystania seksualnego, zarezerwowanymi wyłącznie osądowi Kongregacji Nauki Wiary, są przestępstwa przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu, popełnione przez duchownego z małoletnim poniżej osiemnastego roku życia oraz nabywanie albo przechowywanie, lub rozpowszechnianie w celach lubieżnych

materiałów pornograficznych, przedstawiających małoletnich poniżej czternastego roku życia, przez duchownego - w jakikolwiek sposób i za pomocą jakiegokolwiek urządzenia.

22. Zabrania się wyręczania lub pomagania małoletniemu w wykonywaniu czynności natury osobistej (np. toalety, mycia lub przebierania itp.), o ile jest on w stanie wykonać je samodzielnie. Jeśli małoletni ze względu na swój wiek lub ograniczenia nie byłby w stanie wykonać samodzielnie tych czynności, pomocy w tych sytuacjach zawsze powinna udzielać osoba świecka, z reguły tej samej płci co małoletni.

23. Organizacja wypoczynku z udziałem dzieci i młodzieży podlega przepisom ustawy z 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 7 września 2017 r. Nr 95 poz. 425 z późn. zm.) i rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 30 marca 2016 r. *w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży* (Dz. U. z 5 kwietnia 2016 r., poz. 452).

24. Każda wycieczka, zarówno jedno - jak i wielodniowa, wyjazd, turnus wakacyjny, jak również czas świąteczny powinny być starannie zaplanowane i w sposób formalny dokumentowane, ze szczególnym uwzględnieniem transportu, zakwaterowania, planu dnia oraz środków bezpieczeństwa. Należy zadbać o zapewnienie odpowiedniego ubezpieczenia, zgodnie z wymogami prawa krajowego, na terytorium którego małoletni oraz opiekun będą przebywali.

25. Każdy, kto się ubiega o możliwość sprawowania opieki w dziele parafialnym lub diecezjalnym nad małoletnim, podlega obowiązkowej weryfikacji przeprowadzonej zgodnie z danymi zawartymi w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym prowadzonym przez Ministerstwo Sprawiedliwości na podstawie ustawy z 13 maja 2016 r. *o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym* (Dz. U. 2016 poz. 862). Zaleca się również przedłożenie aktualnego wypisu z Krajowego Rejestru Karnego, który

można uzyskać: przez internet, osobiście lub listownie w Biurze Informacyjnym Krajowego Rejestru Karnego lub w dowolnym Punkcie Informacyjnym Krajowego Rejestru Karnego.

26. Proboszcz lub rektor kościoła jest zobowiązany do ochrony małoletniego, korzystającego z internetu udostępnianego przez instytucję kościelną, przed dostępem do treści, stanowiących zagrożenie dla jego prawidłowego rozwoju. W celu realizacji tego obowiązku proboszcz lub rektor kościoła zobowiązany jest do zatroszczenia się o zainstalowanie i aktualizowanie programów filtrujących treści internetowe, programów monitorujących korzystanie z internetu, programu antywirusowego, programu antyspamowego oraz firewall. Obowiązek ten ustaje w przypadku korzystania przez małoletniego z własnych urządzeń umożliwiających bezpośredni dostęp do sieci internetowej.

27. Opiekun, sprawując nadzór nad małoletnim, ma obowiązek czuwania nad bezpiecznym korzystaniem przez niego z internetu oraz

poinformowania go o zasadach bezpiecznego korzystania. Ponadto opiekun zapewnia mu stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu; materiały te powinny znajdować się w pobliżu stanowisk komputerowych.

28. Opiekun każdemu małoletniemu, korzystającemu z internetu (np. w świetlicy), przydziela indywidualny login i hasło, które umożliwią korzystanie z niego na terenie parafii lub kościoła rektorskiego. Należy małoletniego, korzystającego z internetu, poinformować o konieczności zachowania w tajemnicy loginu i hasła.

29. Dostęp małoletniego do internetu na terenie parafii lub kościoła rektorskiego możliwy jest wyłącznie za pośrednictwem serwera instytucji po przyznaniu mu indywidualnego loginu i hasła.

30. Opiekun okresowo zobowiązany jest do weryfikowania, czy w jednostkach komputerowych z dostępem do internetu

nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku ich wykrycia należy ustalić, kto z nich korzystał. Ponadto pedagog, psycholog lub inna upoważniona do tego osoba powinna przeprowadzić z małoletnim rozmowę na temat zasad bezpiecznego korzystania z internetu. Jeśli w wyniku przeprowadzonej rozmowy zostanie uzyskana informacja o wykorzystaniu seksualnym małoletniego, należy podjąć działania zgodne z normami prawa kanonicznego i przepisami prawa polskiego.

Rozdział IV

Normy ogólne dotyczące wysłuchaniu skarżącego

31. Wiadomość o popełnieniu przez duchownego czynu przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z małoletnim może pochodzić:

31.1. od ofiary wykorzystania seksualnego;

31.2. od osoby trzeciej, która uzyskała informację od ofiary, że wobec niej stosowana jest przemoc fizyczna lub psychiczna;

31.3. od osoby przejawiającej symptomy wykorzystania seksualnego, która jednak nie zamierza lub nie jest w stanie ze względu na swoje ograniczenia ujawnić przestępstwa wykorzystania seksualnego;

31.4. z przekazu społecznego lub mediów społecznościowych.

32. Posiadanie wiedzy o rzeczywistym lub domniemanym fakcie popełnienia przestępstwa wykorzystania seksualnego zawsze wymaga podjęcia odpowiednich działań zgodnych z prawem kanonicznym i prawem polskim.

33. Biskup Siedlecki powołuje Delegata ds. ochrony dzieci i młodzieży w Diecezji Siedleckiej, którego dane kontaktowe są zamieszczone na stronie internetowej Diecezji Siedleckiej.

34. Dobro ofiary wykorzystania seksualnego, a także prewencja jest podstawowym i najważniejszym celem podejmowanych działań, dlatego w przypadku, gdyby przestępstwo wykorzystania seksualnego zostało ujawnione w sakramencie pokuty i pojednania, spowiednik, mając na uwadze nienaruszalność tajemnicy sakramentalnej, powinien podjąć próbę nakłonienia penitenta do wyjawienia nagannych czynów osobie trzeciej; może nią być Delegat wskazany w nr. 33 lub inna osoba godna zaufania (np. inny duchowny lub psycholog itd.).

Rozdział V

Praktyczne zalecenia dotyczące wysłuchaniu skarżącego

35. Stosowanie powyższej procedury ma zapewnić skarżącemu maksymalne bezpieczeństwo, okazać mu wolę życzliwego wysłuchania i przyjęcia prawdy oraz upewnić w przekonaniu, że osoby, ujawniając cierpienia związane z faktem wykorzystania selsuanego, wspierają Kościół w przywróceniu naruszonego ładu moralnego.

36. Wysłuchujący powinien utwierdzać w przekonaniu skarżącego, że sprawca ujawnionego przestępstwa zostanie ukarany.

37. Ponadto wysłuchujący powinien skarżącego poinformować, że ten pierwszy jest osobiście zobowiązany do ujawnienia Biskupowi Siedleckiemu faktu popełnienia przestępstwa.

38. Wysłuchujący powinien uzyskać od skarżącego zgodę na przekazanie jego danych

osobowych (np. numeru telefonicznego, adresu mailowego lub innych danych) Biskupowi Siedleckiemu w celu wyjaśnienia sprawy.

39. W trakcie spotkania wysłuchujący nie powinien wydawać przedwcześnie wyroku w sprawie i nie prowadzić dochodzenia na własną rękę, ponieważ należy to do kompetencji Biskupa Siedleckiego. Wysłuchujący zobowiązany jest do niezwłocznego zawiadomienia Biskupa Siedleckiego o uzyskanych wiadomościach na temat przestępstwa wykorzystania seksualnego.

Aneks

Postępowanie w przypadku uzyskania informacji o wykorzystaniu seksualnym

40. Przez osobę kompetentną, na której ciąży obowiązek zgłoszenia prawdopodobnego faktu popełnienia przestępstwa wykorzystania seksualnego małoletniego, niezależnie od charakteru tego czynu, należy rozumieć: a) proboszcza w przypadku parafii, b) rektora w przypadku kościoła rektorskiego, c) kierownika wypoczynku w przypadku wyjazdu zorganizowanego w ramach wypoczynku dzieci i młodzieży, d) prezesa w przypadku fundacji i stowarzyszeń. W przypadku, gdyby podejrzenie sprawstwa dotyczyło wyżej wymienionych osób, zgłoszenia należy dokonać bezpośrednio do Biskupa Siedleckiego.

41. Osoba kompetentna zobowiązana jest do niezwłocznego zgłoszenia faktu popełnienia przestępstwa Biskupowi Siedleckiemu, który podejmie niezbędne kroki w celu naprawienia zaistniałej sytuacji.

42. Osobą uprawnioną do przyjęcia zgłoszenia jest również Delegat ds. ochrony dzieci i młodzieży w Diecezji Siedleckiej wyznaczony przez Biskupa Siedleckiego.

43. W przypadku, gdyby okazało się, iż domniemanym sprawcą jest duchowny nie inkardynowany do Diecezji Siedleckiej, zgłoszenia należy dokonać Biskupowi Siedleckiemu, który nada dalszy bieg sprawie zgodnie z normami prawa kanonicznego, uwzględniając przepisy prawa karnego o obowiązku zawiadomienia o przestępstwie zgodnie z art. 240 k.k. Ustawodawca w art. 240 k.k. stanowi m.in., że kto, mając wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu jednego z przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, które enumeratywnie zostały wymienione w art. 197 § 3 lub 4, art. 198, art. 200, nie zawiadamia niezwłocznie organu powołanego do ścigania przestępstw, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

44. W każdym przypadku informacja o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wykorzystania seksualnego małoletniego musi zostać niezwłocznie zgłoszona na piśmie odpowiedniemu przełożonemu w formie notatki służbowej. Notatka sporządzona w tym trybie powinna zawierać: dane personalne skarżącego i ofiary, wiek ofiary, czas i miejsce popełnienia przestępstwa oraz personalia sprawcy. Należy również przytoczyć ogólny opis okoliczności zdarzenia.

45. Zgłaszającemu się małoletniemu, będącemu ofiarą wykorzystania seksualnego, przysługuje pomoc psychologiczna i duszpasterska. Ponadto o fakcie wykorzystania seksualnego należy niezwłocznie powiadomić jego rodziców lub prawnych opiekunów, chyba że sprzeciwiałoby się temu dobro małoletniego. Zgłoszenie dokonane przez małoletniego wymaga sporządzenia notatki służbowej zgodnie z nr. 44. Jeśli skarżący wyraziłby wolę uzyskania pomocy duszpasterskiej, wówczas Delegat w porozumieniu z Biskupem Siedleckim wskaże mu kompetentnego duchownego.

46. Skarżącego należy pouczyć na piśmie, za poświadczeniem otrzymania, o obowiązku złożenia przez niego doniesienia do organów ścigania, o ile zgłoszenie to dotyczyłoby przestępstw wskazanych w art. 240 k.k. (tj. m.in. art. 197 § 3 i 4 k.k., art. 198 k.k. oraz art. 200 k.k.). Na życzenie skarżącego należy zapewnić mu pomoc prawną, o ile zdecyduje się na samodzielne złożenie stosownego zawiadomienia do organów ścigania. Jeśli skarżący jeszcze tego nie uczynił, albo nie zamierza w ogóle uczynić, to doniesienie powinno zostać złożone przez pełnomocnika Biskupa Siedleckiego przy zastosowaniu trybu opisanego w art. 1 a Aneks nr 2 do *Wytycznych Konferencji Episkopatu Polski dotyczących wstępnego dochodzenia kanonicznego w przypadku oskarżeń duchownych o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia z dni 7-8 października 2014 r., wraz z nowelizacją z dnia 6 czerwca 2017 r.*

47. Obowiązek niezwłocznego zawiadomienia organów ścigania o popełnieniu przestępstwa wskazanego w nr. 46 podlega wyłączeniu, jeśli zawiadomienie zostałoby już złożone. Obowiązek ten zostaje wyłączony w przypadku uzyskania wiadomości w sakramencie pokuty i pojednania.

48. W przypadku, gdyby podejrzenie dotyczyło duchownego inkardynowanego do Diecezji Siedleckiej, należy go niezwłocznie odsunąć od pracy duszpasterskiej z dziećmi i młodzieżą, zgodnie z przepisami *Kodeksu Prawa Kanonicznego* i *Wytycznych Konferencji Episkopatu Polski*. W przypadku, gdyby podejrzenie dotyczyło osoby świeckiej, wykonującego czynności w dziele Diecezji Siedleckiej na podstawie umowy o pracę albo innego stosunku prawnego, należy niezwłocznie ją odsunąć od pełnienia obowiązków służbowych.

49. Wszelkie postępowania o charakterze wewnętrznym pozostają zawieszane do czasu uprawomocnienia się postępowań

prowadzonych przez powołane do tego organy państwowe.

50. Postępowanie wewnętrzne prowadzi się zgodnie z zasadą domniemania niewinności oraz respektowania prawa do obrony. Powyższe zasady mogą zostać ograniczone wyłącznie przez prawomocne orzeczenie sądu powszechnego lub innego organu powołanego na podstawie przepisów prawa polskiego do orzekania w sprawach dotyczących nauczycieli, wychowawców, podlegających prawu oświatowemu.

51. Rozstrzygnięcia, które zapadną w wyniku przeprowadzonego wewnętrznego postępowania, powinny uwzględniać rozstrzygnięcia organów państwowych, a także muszą respektować treść prawomocnych orzeczeń sądów powszechnych oraz innych organów państwowych orzekających w danej sprawie.

52. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu jednego z przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności (art. 197-204

k.k.), którego domniemanym sprawcą byłaby osoba trzecia, tzn.: nie byłby nim duchowny, ani osoba świecka, wykonująca czynności w dziele Diecezji Siedleckiej na podstawie umowy o pracę lub innego stosunku prawnego, należy postępować zgodnie z normami prawa karnego, z uwzględnieniem przepisów o obowiązku zawiadamiania organów ścigania o popełnieniu przestępstwa zgodnie z art. 240 k.k. Zawsze należy mieć na względzie dobro ofiary i postępować w taki sposób, aby powstrzymać dalsze krzywdzenie.

53. Przyjmujący zgłoszenie zobowiązany jest do nieujawniania osobom trzecim uzyskanych informacji. Należy poinformować skarżącego, iż w przypadku, gdyby zaistniało prawdopodobieństwo ujawnienia czynu, który zgodnie z normami prawa kanonicznego stanowi przestępstwo, uzyskane informacje staną się podstawą do przeprowadzenia czynności procesowych określonych w Aneksie nr 2 *Wytycznych Konferencji Episkopatu Polski: Procedura postępowania.*

54. Osobie przyjmującej zgłoszenie zabrania się składania obietnicy skarżącemu, że nie nada sprawie dalszego biegu. Skarżącego należy rzetelnie poinformować o procedurze, a także o możliwości zgłoszenia sprawy organom ścigania, jeśli to wynikałoby z natury ujawnionego przestępstwa, a które nie byłoby objęte obowiązkiem takiego zgłoszenia.

55. Zabrania się przekazywania danych personalnych ofiary i sprawcy przedstawicielom mediów lub osobom trzecim.

56. W gromadzeniu i przetwarzaniu danych zarówno ofiary, skarżącego jak i sprawcy należy zastosować się do postanowień *Dekretu ogólnego Konferencji Episkopatu Polski w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych w Kościele katolickim* z 13 marca 2018 r. W sposób szczególny należy zadbać, by przetwarzanie danych osobowych odbywało się w sposób bezpieczny. W tym należy zapewnić im ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym

z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych.

Postanowienia końcowe

57. Każdy duchowny inkardynowany do Diecezji Siedleckiej, a zwłaszcza pełniący obowiązki duszpasterskie, jest odpowiedzialny za przestrzeganie zasad zawartych w *Normach*.

58. Każdy duchowny inkardynowany do Diecezji Siedleckiej zobowiązany jest do zapoznania się z treścią *Norm* oraz do pisemnego zobowiązania się do ich przestrzegania tak w posłudze duszpasterskiej jak i życiu osobistym. Oświadczenie to zostanie złożone w aktach osobowych Archiwum Kurii Siedleckiej.

59. Rektor Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Siedleckiej wraz ze swymi współpracownikami jest zobowiązany do zapoznania każdego alumna z treścią *Norm* i odebrania od niego pisemnego oświadczenia. W dokumencie każdy alumn oświadcza, że zapoznał się z treścią *Norm* oraz zobowiązuje się do ich przestrzegania w posłudze duszpasterskiej i życiu osobistym. Oświadczenie to zostanie

złożone w aktach osobowych Archiwum Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Siedleckiej.

60. Normy wchodzi w życie z dniem 1 października 2018 r.

61. Normy okresowo będą podlegały weryfikacji i nowelizacji.

+ *Kazimierz Guda*
Biskup Siedlecki

Siedlce, dnia 3 września 2018 r.

Źródła

Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu: w przekładzie z języków oryginalnych opracował zespół biblistów polskich z inicjatywy Benedyktów Tynieckich, red. Elżbieta Meissner; Warszawa: Tarsago; Poznań: Pallottinum, 2015.

Codex iuris canonici: auctoritate Ioannis Pauli PP. II promulgatus. Kodeks prawa kanonicznego: przekład polski zatwierdzony przez Konferencję Episkopatu, [Poznań]: Pallottinum, 1984.

Ioannes Paulus PP. II, *Litterae Apostolicae Motu Proprio datae Sacramentorum sanctitatis tutela quibus Normae de gravioribus delictis Congregationi pro Doctrina Fidei reservatis promulgantur*, 30 aprilis 2001, AAS 93 (2001) 737-739; tekst polski: Jan Paweł II, List Apostolski motu proprio *Sacramentorum sanctitatis tutela* ogłaszający normy postępowania w wypadkach ciężkich przestępstw zarezerwowanych do osądu przez Kongregację Nauki Wiary wydany w Watykanie w roku 2001, <https://opoka.org.pl/biblioteka/W/>

WP/jan_pawel_ii/motu/sacramentorum_sanctitatis_30042001.html (dostęp: 10 sierpnia 2018).

Congregationis pro Doctrina Fidei, *Normae de delictis Congregationi pro Doctrina Fidei reservatis seu Normae de delictis contra fidem necnon de gravioribus delictis*, 21 maii 2010, AAS 102 (2010) 419-434; tekst polski: Kongregacja Nauki Wiary, Normy materialne, http://www.vatican.va/resources/resources_norme_pl.html (dostęp: 10 sierpnia 2018).

Konferencja Episkopatu Polski, *Wytyczne dotyczące wstępnego dochodzenia kanonicznego w przypadku oskarżeń duchownych o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia razem z trzema aneksami: Pomoc ofiarom, Procedura postępowania oraz Zasady formacji i profilaktyki*, 7-8 października 2014 r., wraz z nowelizacją z 6 czerwca 2017 r., w: *Seksualne wykorzystanie małoletnich w Kościele. Problem-odpowiedź Kościoła-doświadczenie polskie*, red. A. Żak, E. Kusz, Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie, s. 255-276.

Konferencja Episkopatu Polski, *Dekret ogólny w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych w Kościele katolickim wydany przez Konferencję Episkopatu Polski*, w dniu 13 marca 2018 r., podczas 378. Zebrania Plenarnego w Warszawie, na podstawie kan. 455 *Kodeksu Prawa Kanonicznego*, w związku z art. 18 Statutu Konferencji Episkopatu Polski, po uzyskaniu specjalnego zezwolenia Stolicy Apostolskiej z dnia 3 czerwca 2017 r. <https://episkopat.pl/wp-content/uploads/2018/06/> (dostęp: 10 sierpnia 2018).

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 1997 r. poz. 483).

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. *o postępowaniu w sprawach nieletnich* (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 969).

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny* (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 2204 ze zm.).

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks postępowania karnego* (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1904 ze zm.).

Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. *o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym* (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 405).

Rozporządzenie MEN z dnia 30 marca 2016 r. *w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży* (Dz. U. z 2016 r. poz. 452).

Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. *o ochronie danych osobowych* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1000).

Spis treści

Preambuła	3
Rozdział I	
Prawa dzieci i młodzieży	5
Rozdział II	
Normy ogólne pracy duszpasterskiej	7
Rozdział III	
Normy szczegółowe pracy duszpasterskiej z dziećmi i młodzieżą	9
Rozdział IV	
Normy ogólne dotyczące wysłuchaniu skarżącego	19
Rozdział V	
Praktyczne zalecenia dotyczące wysłuchaniu skarżącego	21
Aneks	
Postępowanie w przypadku uzyskania informacji o wykorzystaniu seksualnym	23
Postanowienia końcowe	32
Źródła	34